

Метод на разполовяването

Задача: Дадено е уравнението:

$$x^5 + 103 \sin x - 34 x^3 - 23 = 0$$

1. Да се визуализира функцията и да се определят броя на корените.
2. Да се локализира един от корените.
3. Уточнете локализирания корен по **метода на разполовяването**.
4. Оценка на грешката.
5. Колко биха били броя на итерациите за достигане на точност 0.0001 по **метода на разполовяването**, използвайки интервала от локализацията на корена.

```
In[*]:= f[x_] := x^5 + 103 Sin[x] - 34 x^3 - 23
```

```
In[*]:= f[x]
```

```
Out[*]=  
- 23 - 34 x^3 + x^5 + 103 Sin[x]
```

1. Да се визуализира функцията и да се определят броя на корените.

2. Да се локализира един от корените.

3. Уточнете локализирания корен по **метода на разполовяването**.

Уточнение за цикли и условни преходи

```
In[12]:= For[i = 0, i < 4, i++, Print[i]]
```

0

1

2

3

```
In[5]:= i
```

```
Out[5]= 4
```

```

In[6]:=
If[i < 2, Print["малко"], Print["голямо"]]
голямо

In[7]:= For[i = 0, i < 4, i++,
Print[i];
(*ТЯЛО на цикъла*)
If[i < 2, Print["малко"], Print["голямо"]]
]
0
малко
1
малко
2
голямо
3
голямо

```

Съставяне на програмен код, реализиращ метода на разполовяването.

Основен код:

```

In[35]:= f[x_] := x5 + 103 Sin[x] - 34 x3 - 23
a = -6.; b = -5.;
For[n = 0, n ≤ 3, n++,
Print["n = ", n, " an = ", a, " bn = ", b,
" mn = ", m =  $\frac{a+b}{2}$ , " f(mn) = ", f[m], " εn = ",  $\frac{b-a}{2}$ ];
If[f[m] > 0, b = m, a = m]
]
n = 0 an = -6. bn = -5. mn = -5.5 f(mn) = 673.577 εn = 0.5
n = 1 an = -6. bn = -5.5 mn = -5.75 f(mn) = 207.58 εn = 0.25
n = 2 an = -6. bn = -5.75 mn = -5.875 f(mn) = -86.6728 εn = 0.125
n = 3 an = -5.875 bn = -5.75 mn = -5.8125 f(mn) = 65.9004 εn = 0.0625

In[34]:= f[-5.5]
Out[34]=
673.577

```

Извод: На третата стъпка сме получили приближено решение -5.81 с точност 0.0625

Пускаме с повече итерации :

```

In[41]:= f[x_] := x5 + 103 Sin[x] - 34 x3 - 23
a = -6.; b = -5.;
For[n = 0, n ≤ 27, n++,
  Print["n = ", n, " an = ", a, " bn = ", b,
    " mn = ", m =  $\frac{a+b}{2}$ , " f(mn) = ", f[m], " εn = ",  $\frac{b-a}{2}$ ];
  If[f[m] > 0, b = m, a = m]
]

```

n = 0 a_n = -6. b_n = -5. m_n = -5.5 f(m_n) = 673.577 ε_n = 0.5
n = 1 a_n = -6. b_n = -5.5 m_n = -5.75 f(m_n) = 207.58 ε_n = 0.25
n = 2 a_n = -6. b_n = -5.75 m_n = -5.875 f(m_n) = -86.6728 ε_n = 0.125
n = 3 a_n = -5.875 b_n = -5.75 m_n = -5.8125 f(m_n) = 65.9004 ε_n = 0.0625
n = 4 a_n = -5.875 b_n = -5.8125 m_n = -5.84375 f(m_n) = -8.99803 ε_n = 0.03125
n = 5 a_n = -5.84375 b_n = -5.8125 m_n = -5.82813 f(m_n) = 28.7949 ε_n = 0.015625
n = 6 a_n = -5.84375 b_n = -5.82813 m_n = -5.83594 f(m_n) = 9.98477 ε_n = 0.0078125
n = 7 a_n = -5.84375 b_n = -5.83594 m_n = -5.83984 f(m_n) = 0.515009 ε_n = 0.00390625
n = 8 a_n = -5.84375 b_n = -5.83984 m_n = -5.8418 f(m_n) = -4.2361 ε_n = 0.00195313
n = 9 a_n = -5.8418 b_n = -5.83984 m_n = -5.84082 f(m_n) = -1.85919 ε_n = 0.000976563
n = 10 a_n = -5.84082 b_n = -5.83984 m_n = -5.84033 f(m_n) = -0.671752 ε_n = 0.000488281
n = 11 a_n = -5.84033 b_n = -5.83984 m_n = -5.84009 f(m_n) = -0.0782872 ε_n = 0.000244141
n = 12 a_n = -5.84009 b_n = -5.83984 m_n = -5.83997 f(m_n) = 0.218382 ε_n = 0.00012207
n = 13 a_n = -5.84009 b_n = -5.83997 m_n = -5.84003 f(m_n) = 0.0700526 ε_n = 0.0000610352
n = 14 a_n = -5.84009 b_n = -5.84003 m_n = -5.84006 f(m_n) = -0.00411599 ε_n = 0.0000305176
n = 15 a_n = -5.84006 b_n = -5.84003 m_n = -5.84004 f(m_n) = 0.0329687 ε_n = 0.0000152588
n = 16 a_n = -5.84006 b_n = -5.84004 m_n = -5.84005 f(m_n) = 0.0144264 ε_n = 7.62939 × 10⁻⁶
n = 17 a_n = -5.84006 b_n = -5.84005 m_n = -5.84005 f(m_n) = 0.00515523 ε_n = 3.8147 × 10⁻⁶
n = 18 a_n = -5.84006 b_n = -5.84005 m_n = -5.84006 f(m_n) = 0.000519628 ε_n = 1.90735 × 10⁻⁶
n = 19 a_n = -5.84006 b_n = -5.84006 m_n = -5.84006 f(m_n) = -0.00179818 ε_n = 9.53674 × 10⁻⁷
n = 20 a_n = -5.84006 b_n = -5.84006 m_n = -5.84006 f(m_n) = -0.000639275 ε_n = 4.76837 × 10⁻⁷
n = 21 a_n = -5.84006 b_n = -5.84006 m_n = -5.84006 f(m_n) = -0.0000598237 ε_n = 2.38419 × 10⁻⁷
n = 22 a_n = -5.84006 b_n = -5.84006 m_n = -5.84006 f(m_n) = 0.000229902 ε_n = 1.19209 × 10⁻⁷
n = 23 a_n = -5.84006 b_n = -5.84006 m_n = -5.84006 f(m_n) = 0.0000850391 ε_n = 5.96046 × 10⁻⁸
n = 24 a_n = -5.84006 b_n = -5.84006 m_n = -5.84006 f(m_n) = 0.0000126077 ε_n = 2.98023 × 10⁻⁸
n = 25 a_n = -5.84006 b_n = -5.84006 m_n = -5.84006 f(m_n) = -0.000023608 ε_n = 1.49012 × 10⁻⁸
n = 26 a_n = -5.84006 b_n = -5.84006 m_n = -5.84006 f(m_n) = -5.50016 × 10⁻⁶ ε_n = 7.45058 × 10⁻⁹
n = 27 a_n = -5.84006 b_n = -5.84006 m_n = -5.84006 f(m_n) = 3.55377 × 10⁻⁶ ε_n = 3.72529 × 10⁻⁹

Пускаме с повече итерации и с повече значещи цифри в резултатите:

```
In[65]:= f[x_] := x5 + 103 Sin[x] - 34 x3 - 23
a = -6.; b = -5.;
For[n = 0, n ≤ 27, n++,
  Print["n = ", n, " an = ", SetPrecision[a, 15], " bn = ", SetPrecision[b, 15],
    " mn = ", SetPrecision[m =  $\frac{a+b}{2}$ , 15], " f(mn) = ", f[m], " εn = ",  $\frac{b-a}{2}$ ];
  If[f[m] > 0, b = m, a = m]
]
```

n = 0 a_n = -6.000000000000000 b_n = -5.000000000000000
 m_n = -5.500000000000000 f(m_n) = 673.577 ε_n = 0.5

n = 1 a_n = -6.000000000000000 b_n = -5.500000000000000
 m_n = -5.750000000000000 f(m_n) = 207.58 ε_n = 0.25

n = 2 a_n = -6.000000000000000 b_n = -5.750000000000000
 m_n = -5.875000000000000 f(m_n) = -86.6728 ε_n = 0.125

n = 3 a_n = -5.875000000000000 b_n = -5.750000000000000
 m_n = -5.812500000000000 f(m_n) = 65.9004 ε_n = 0.0625

n = 4 a_n = -5.875000000000000 b_n = -5.812500000000000
 m_n = -5.843750000000000 f(m_n) = -8.99803 ε_n = 0.03125

n = 5 a_n = -5.843750000000000 b_n = -5.812500000000000
 m_n = -5.828125000000000 f(m_n) = 28.7949 ε_n = 0.015625

n = 6 a_n = -5.843750000000000 b_n = -5.828125000000000
 m_n = -5.835937500000000 f(m_n) = 9.98477 ε_n = 0.0078125

n = 7 a_n = -5.843750000000000 b_n = -5.835937500000000
 m_n = -5.839843750000000 f(m_n) = 0.515009 ε_n = 0.00390625

n = 8 a_n = -5.843750000000000 b_n = -5.839843750000000
 m_n = -5.841796875000000 f(m_n) = -4.2361 ε_n = 0.00195313

n = 9 a_n = -5.841796875000000 b_n = -5.839843750000000
 m_n = -5.840820312500000 f(m_n) = -1.85919 ε_n = 0.000976563

n = 10 a_n = -5.840820312500000 b_n = -5.839843750000000
 m_n = -5.840332031250000 f(m_n) = -0.671752 ε_n = 0.000488281

n = 11 a_n = -5.840332031250000 b_n = -5.839843750000000
 m_n = -5.840087890625000 f(m_n) = -0.0782872 ε_n = 0.000244141

n = 12 a_n = -5.840087890625000 b_n = -5.839843750000000
 m_n = -5.839965820312500 f(m_n) = 0.218382 ε_n = 0.00012207

n = 13 a_n = -5.840087890625000 b_n = -5.839965820312500
 m_n = -5.840026855468750 f(m_n) = 0.0700526 ε_n = 0.0000610352

n = 14 a_n = -5.840087890625000 b_n = -5.840026855468750
 m_n = -5.840057373046880 f(m_n) = -0.00411599 ε_n = 0.0000305176

n = 15 a_n = -5.840057373046880 b_n = -5.840026855468750
 m_n = -5.840042114257810 f(m_n) = 0.0329687 ε_n = 0.0000152588

```

n = 16 an = -5.84005737304688 bn = -5.84004211425781
mn = -5.84004974365234 f(mn) = 0.0144264 εn = 7.62939 × 10-6
n = 17 an = -5.84005737304688 bn = -5.84004974365234
mn = -5.84005355834961 f(mn) = 0.00515523 εn = 3.8147 × 10-6
n = 18 an = -5.84005737304688 bn = -5.84005355834961
mn = -5.84005546569824 f(mn) = 0.000519628 εn = 1.90735 × 10-6
n = 19 an = -5.84005737304688 bn = -5.84005546569824
mn = -5.84005641937256 f(mn) = -0.00179818 εn = 9.53674 × 10-7
n = 20 an = -5.84005641937256 bn = -5.84005546569824
mn = -5.84005594253540 f(mn) = -0.000639275 εn = 4.76837 × 10-7
n = 21 an = -5.84005594253540 bn = -5.84005546569824
mn = -5.84005570411682 f(mn) = -0.0000598237 εn = 2.38419 × 10-7
n = 22 an = -5.84005570411682 bn = -5.84005546569824
mn = -5.8400558490753 f(mn) = 0.000229902 εn = 1.19209 × 10-7
n = 23 an = -5.84005570411682 bn = -5.8400558490753
mn = -5.84005564451218 f(mn) = 0.0000850391 εn = 5.96046 × 10-8
n = 24 an = -5.84005570411682 bn = -5.84005564451218
mn = -5.84005567431450 f(mn) = 0.0000126077 εn = 2.98023 × 10-8
n = 25 an = -5.84005570411682 bn = -5.84005567431450
mn = -5.84005568921566 f(mn) = -0.000023608 εn = 1.49012 × 10-8
n = 26 an = -5.84005568921566 bn = -5.84005567431450
mn = -5.84005568176508 f(mn) = -5.50016 × 10-6 εn = 7.45058 × 10-9
n = 27 an = -5.84005568176508 bn = -5.84005567431450
mn = -5.84005567803979 f(mn) = 3.55377 × 10-6 εn = 3.72529 × 10-9

```

4. Оценка на грешката.

Цикъл при достигане на определена предварително зададена точност (със стоп-критерий):

```

In[68]:= f[x_] := x5 + 103 Sin[x] - 34 x3 - 23
a = -6.; b = -5.;
epszad = 0.0001;
eps = Infinity; (*Стойност, по-голяма от зададената грешка*)
For[n = 0, eps > epszad, n++,
  Print["n = ", n, " an = ", a, " bn = ", b, " mn = ",
    m =  $\frac{a + b}{2}$ , " f(mn) = ", f[m], " εn = ", eps =  $\frac{b - a}{2}$ ];
  If[f[m] > 0, b = m, a = m]
]

```

```

n = 0 a_n = -6. b_n = -5. m_n = -5.5 f(m_n) = 673.577 ε_n = 0.5
n = 1 a_n = -6. b_n = -5.5 m_n = -5.75 f(m_n) = 207.58 ε_n = 0.25
n = 2 a_n = -6. b_n = -5.75 m_n = -5.875 f(m_n) = -86.6728 ε_n = 0.125
n = 3 a_n = -5.875 b_n = -5.75 m_n = -5.8125 f(m_n) = 65.9004 ε_n = 0.0625
n = 4 a_n = -5.875 b_n = -5.8125 m_n = -5.84375 f(m_n) = -8.99803 ε_n = 0.03125
n = 5 a_n = -5.84375 b_n = -5.8125 m_n = -5.82813 f(m_n) = 28.7949 ε_n = 0.015625
n = 6 a_n = -5.84375 b_n = -5.82813 m_n = -5.83594 f(m_n) = 9.98477 ε_n = 0.0078125
n = 7 a_n = -5.84375 b_n = -5.83594 m_n = -5.83984 f(m_n) = 0.515009 ε_n = 0.00390625
n = 8 a_n = -5.84375 b_n = -5.83984 m_n = -5.8418 f(m_n) = -4.2361 ε_n = 0.00195313
n = 9 a_n = -5.8418 b_n = -5.83984 m_n = -5.84082 f(m_n) = -1.85919 ε_n = 0.000976563
n = 10 a_n = -5.84082 b_n = -5.83984 m_n = -5.84033 f(m_n) = -0.671752 ε_n = 0.000488281
n = 11 a_n = -5.84033 b_n = -5.83984 m_n = -5.84009 f(m_n) = -0.0782872 ε_n = 0.000244141
n = 12 a_n = -5.84009 b_n = -5.83984 m_n = -5.83997 f(m_n) = 0.218382 ε_n = 0.00012207
n = 13 a_n = -5.84009 b_n = -5.83997 m_n = -5.84003 f(m_n) = 0.0700526 ε_n = 0.0000610352

```

Колко биха били броя на итерациите за достигане на точност 0.0001 по метода на разполовяването, използвайки интервала от локализацията на корена .

```
In[73]:= Log2[ $\frac{-5 - (-6)}{0.0001}$ ] - 1
```

```
Out[73]= 12.2877
```

Извод: Най-малкото цяло число, което е по-голямо от 12.28 е 13. Следователно са необходими минимум 13 итерации за достигане на исканата точност.